

Reductiebeleid en doelstellingen CO₂-prestatieladder

Eis 3.B.1

COLOFON

Project : Reductiebeleid en doelstellingen CO2-prestatieladder
Omvang rapport : 9 pagina's
Auteur : Bart van Barneveld
Bijdrage : Reinder Disbergen
Datum : 20 december 2013
Wijziging : 12 December 2018
DM-nummer : 501294

1 INLEIDING

Aan de Stegge Twello wil concreet en aantoonbaar maken dat zij zich inspant om de organisatie te verduurzamen. Dit wil Aan de Stegge Twello doen door de CO₂ emissies te reduceren.

In dit document informeren wij u over het beleid dat Aan de Stegge Twello hanteert bij de verduurzaming van de organisatie.

2 HET CO₂ REDUCTIE BELEID

In de huidige samenleving is duurzaamheid en duurzaam bouwen niet meer weg te denken. Naast de doorgevoerde implementatie van BREEAM-NL in de organisatie van Aan de Stegge Twello is het bedrijf al veel langer betrokken bij diverse toepassingen op het gebied van duurzaam bouwen. Omdat Aan de Stegge Twello overtuigd is dat duurzaamheid op termijn gemeengoed zal worden is besloten participant te worden van de Dutch Green Building Council (DGBC). Daarnaast is Aan de Stegge Twello sinds 2012 FSC® en PEFC™ gecertificeerd.

Aan de Stegge Twello wil naast het realiseren van duurzame bedrijfshuisvesting ook haar eigen organisatie verduurzamen. Aan de Stegge Twello wil dit concreet en aantoonbaar maken door het bedrijf te laten certificeren conform de richtlijnen van de CO₂ prestatieladder. Door de CO₂ emissies van de eigen organisatie inzichtelijk te maken kan er concreet en aantoonbaar een reductiebeleid worden opgesteld om de CO₂ emissies te reduceren.

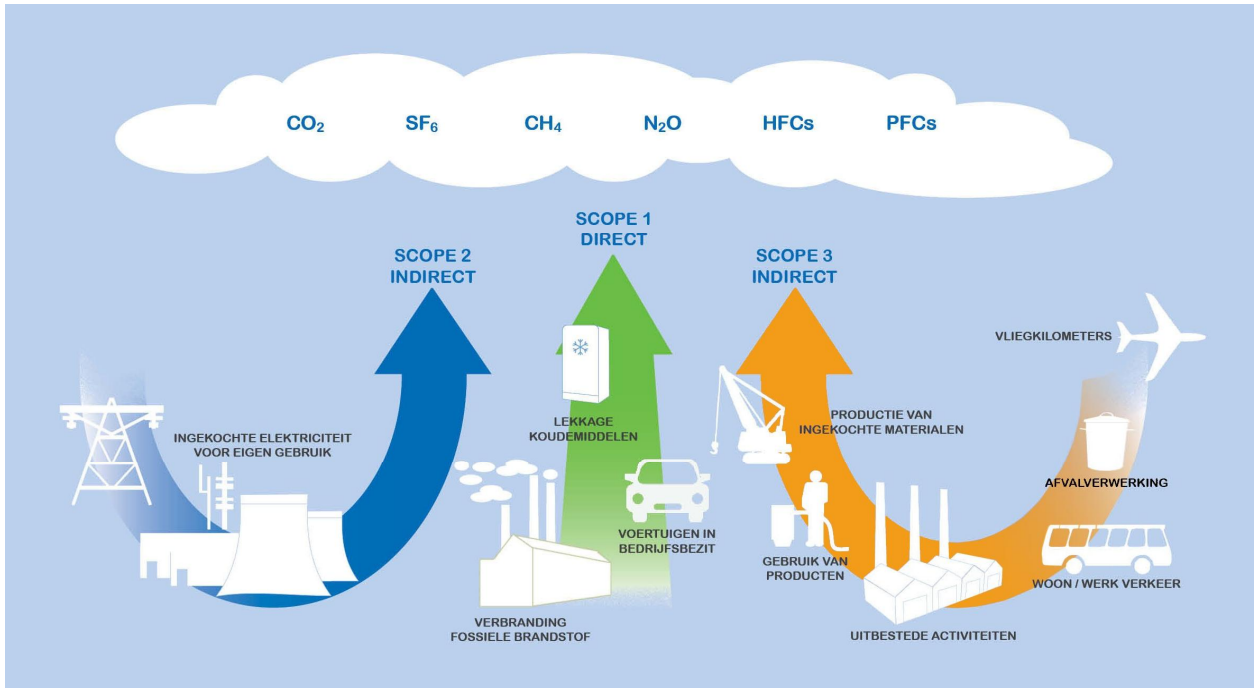
Het beleid ten aanzien van het reduceren van CO₂ emissies past volledig bij het karakter van duurzaam ondernemen dat Aan de Stegge Twello als innoverend bouwbedrijf al jaren nastreeft.

2.1 Energiestromen

Om een goed CO₂ reductiebeleid te kunnen opstellen is het belangrijk om eerst alle energiestromen binnen de organisatie inzichtelijk te krijgen. Energiestromen zijn alle 'stromen' binnen Aan de Stegge Twello die CO₂ uitstoot met zich meebrengen. Deze energiestromen worden jaarlijks geïnventariseerd en gerapporteerd middels de 3.A.1 emissie inventaris scope 1&2 conform ISO 14064-1.

2.2 Doelstellingen Scope 1 en 2

Aan de Stegge Twello heeft de volgende reductiedoelstellingen opgesteld. Deze doelstellingen hebben betrekking op scope 1 en scope 2 van de CO₂ footprint. De scope 1 emissies ofwel de directe emissies hebben betrekking op het gasverbruik om de gebouwen te verwarmen en het brandstofverbruik van eigen wagenpark/materiaal/materieel. De scope 2 emissies ofwel de indirecte emissies hebben betrekking op het elektriciteitsverbruik.

Scope 1 doelstelling	Scope 2 doelstelling	Scope 1 & 2
6% CO ₂ reductie in 2020 ten opzichte van 2012	35 % CO ₂ reductie in 2020 ten opzichte van 2012	TOTAAL 15% CO ₂ reductie in 2020 ten opzichte van 2012

Conform de eisen is de kwantitatieve reductiedoelstelling van Aan de Stegge Twello uitgedrukt in een percentage ten opzichte van de omzet in het referentiejaar 2012 en binnen een vastgestelde tijdstermijn.

2.3 Subdoelstellingen

2.3.1. Subdoelstelling kantoor

Aan de Stegge Twello reduceert de CO ₂ -uitstoot van het kantoor met 35%	
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - 100% stroom inkopen met SMK keurmerk; - Vervangen halogeenspotjes door LED spotjes.

2.3.2. Subdoelstelling bouwplaatsen

Aan de Stegge Twello reduceert de CO ₂ -uitstoot van de bouwplaatsen met 35%	
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - 100% stroom inkopen met SMK keurmerk; - Inzetten van ECO units gedurende de wintermaanden; - Toepassing van E-Save aggregaten; - Werkverlichting vervangen door LED verlichting.

2.3.3. Subdoelstelling mobiliteit

Aan de Stegge Twello reduceert de CO ₂ -uitstoot van de leaseauto's met 6%	
Maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - 80% van de leaseauto's moeten in 2020 minimaal het A of B label hebben; - Bekijken mogelijkheden tot leasen auto die rijdt op alternatieve brandstoffen; - Alle medewerkers instrueren over het toepassen van "Het Nieuwe Rijden"; - Aanbieden oplaadpunt elektrische auto.

2.3.4. Maatregelenlijst

Aan de Stegge Twello heeft een eigen stellingname toegevoegd met daarin een onderbouwing waarom de reductiedoelstellingen al of niet ambitieus zijn wanneer dit wordt vergeleken met de sectorgenoten. De door de SKAO gepubliceerde maatregelenlijst is hiervoor als vertrekpunt gehanteerd.

Een aantal maatregelen welke door Aan de Stegge Twello zijn voorgeschreven komen niet (meer) voor in de maatregelenlijst. Het betreft de volgende maatregelen:

- Vervangen halogeenspotjes door LED spotjes.
- Toepassing van ECO unit gedurende de wintermaanden.
- Toepassing van E-Save aggregaten.
- Werkverlichting vervangen door LED verlichting.
- Het instrueren van medewerkers over "Het Nieuwe Rijden".

VOORUITSTREVENDE

Wat betreft de mobiliteit is Aan de Stegge Twello vooruitstrevend door voor 80% van de nieuwe leaseauto's minimaal het A- en B-label voor te schrijven. Hiermee komt de gemiddelde uitstoot van de leasevoertuigen niet boven de 110 gram per kilometer. Tevens wordt de bandenspanning van alle leasevoertuigen 2x per jaar gecontroleerd en geeft daarbij meer dan 50% van de auto's een melding wanneer de bandenspanning te laag is. Bij het kantoorpand zijn 4 laadpalen aanwezig welke momenteel niet worden gevoed met Nederlandse Groene stroom

PERSONENMOBILITEIT

MAATREGEL	TYPE	A STANDAARD	B VOORUITSTREVENDE	C AMBITIEUS	TOELICHTING	WIJZIGINGEN T.O.V. MAATREGELLIJST 2017
Beleid t.a.v. aanschaf/lease nieuwe personenauto's	Activiteit efficiënter uitvoeren	Gemiddeld over een jaar ligt de CO ₂ -uitstoot van nieuwe personenauto's (aanschaf of lease, volgens opgave fabrikant) tussen 150 - 110 gr/km.	Gemiddeld over een jaar ligt de CO ₂ -uitstoot van nieuwe personenauto's (aanschaf of lease, volgens opgave fabrikant) tussen 110-95 gr/km.	Gemiddeld over een jaar ligt de CO ₂ -uitstoot van nieuwe personenauto's (aanschaf of lease, volgens opgave fabrikant) onder 110-95 gr/km.	In 2016 was 106 gr/km de gemiddelde uitstoot van het Nederlandse personenautopark (nieuwe verkoop). De EU doelstelling (nieuwe verkoop) voor 2021 is 95 gr/km. De CO ₂ -uitstoot volgens opgave fabrikant heeft weinig overeenkomst met de in de praktijk gemeten uitstoot van auto's en busjes. Daarom is een nieuwe maatregel in de maatregelenlijst opgenomen die uitgaat van de in de praktijk gemeten uitstoot.	Maatregel aangepast naar gemiddelde over een jaar. In toelichting verwijzing naar nieuwe maatregel obv basis van in de praktijk gemeten uitstoot toegevoegd.
m: Controle juiste bandenspanning leaseauto's	Activiteit efficiënter uitvoeren	Jaarlijkse controle bandenspanning bij meer dan 50% van de leaseauto's.	Driemaandelijke controle bandenspanning bij meer dan 50% van de leaseauto's.	Driemaandelijke controle bandenspanning bij meer dan 90% van de leaseauto's.		In B en C is jaarlijks vervangen voor driemaandelijks. Privéauto's zijn vervallen.
Stimuleren elektrisch rijden	Integrale maatregel	Bedrijf beschikt over tenminste één laadpunt bij één kantoor.	Indien het bedrijf meerdere kantoren heeft beschikt het bedrijf over tenminste één laadpunt bij elk (vast) kantoor.	Alle laadpalen worden bovendien gevoed met Nederlandse groene stroom.	Zie toelichting groene stroom .	Verwijzing naar toelichting 'groene stroom' toegevoegd.

AMBITIEUS

De doelstelling van Aan de Stegge Twello om het volledige elektraverbruik op de bouwplaatsen te verduurzamen is ambitieus ten opzichten van de sectorgenoten.

BOUW BOUWPLAATS

MAATREGEL	TYPE	A STANDAARD	B VOORUITSTREVENDE	C AMBITIEUS	TOELICHTING	WUZIGINGEN T.O.V. MAATREGELLIJST 2017
Inkoop van groene stroom en/of Nederlandse Garantie Van Oorsprong (GVO)	Toepassen duurzame energie	Minder dan 50% stroom voor verbruik op het werk (bouwplaats) is groene stroom en/of Nederlandse GVO's.	Minstens 50% stroom voor verbruik op het werk (bouwplaats) is groene stroom en/of Nederlandse GVO's.	Minstens 75% stroom voor verbruik op het werk (bouwplaats) is groene stroom en/of Nederlandse GVO's.	Stroomverbruik via tijdelijke afspraken op bouwplaats. Zie toelichting groene stroom	Verwijzing naar toelichting 'groene stroom' toegevoegd.

Momenteel wordt er gewerkt aan een grondige renovatie van het huidige kantoorpand. Dit maakt geen onderdeel uit van de opgestelde ambities maar heeft wel een directe relatie. De ambitie is om het kantoorpand te renoveren en hierbij minimaal energielabel A te behalen. Na de renovatie zal de overgebleven energiebehoefte verduurzaamd worden door de inkoop van Nederlandse Windenergie. Beide maatregelen zijn ambitieus ten opzichten van sectorgenoten.

KANTOREN

MAATREGEL	TYPE	A STANDAARD	B VOORUITSTREVENDE	C AMBITIEUS	TOELICHTING	WUZIGINGEN T.O.V. MAATREGELLIJST 2017
Verbeteren Energielabel kantoren	Integrale maatregel	Het gemiddeld Energielabel van kantoren is D of E.	Het gemiddeld Energielabel van kantoren is C of B.	Het gemiddeld Energielabel van gebouwen is minstens A.	In 2023 gaat een verplicht energielabel niveau C gelden voor kantoren, groter dan 100 m2. Deze verplichting wordt opgenomen in het Bouwbesluit. Het gemiddeld Energielabel is te berekenen o.b.v. de energie-index en gebruiksoppervlakte, beide vermeld op Energielabel utiliteitsbouw. Middel dit voor alle kantoren in gebruik (eigendom of	De verplichting voor Label C in 2023 toegevoegd in opmerking. Maatregel hierop aangepast. Categorie A veranderd: E, F en G vervangen door D en E; Categorie B: D verwijderd; Categorie C: ongewijzigd.
Inkoop groene stroom en/of Nederlandse Garantie Van Oorsprong (GVO)	Toepassen duurzame energie	Meer dan 75% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergoend met Nederlandse GVO's	Meer dan 90% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergoend met Nederlandse GVO's	Meer dan 98% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergoend met Nederlandse GVO's	Het betreft de elektriciteit gebruikt in gebouwen, dus niet elektriciteit in proces of op de bouwplaats. Zie toelichting groene stroom .	Verwijzing naar toelichting 'groene stroom' toegevoegd.

2.4 Plan van Aanpak

In onderstaand overzicht worden de maatregelen benoemd om bovenstaande doelstellingen te realiseren. De maatregelen zijn mede gebaseerd op inzicht uit de uitgevoerde energiebesparingonderzoeken (**2.A.3 Energie audit verslag**) en een overleg met directie, KAM coördinator Reinder Disbergen en Erik de Vries.

2.4.1. Maatregelen kantoor

Maatregel: 100% stroom inkopen met SMK keurmerk		
Actieplan	Actie 1: aanvraag offerte Actie 2: aanpassing huidige contract	11-10-2013 Januari 2014
Reductie:	Ca. 95% op de totale CO2-uitstoot van de ingekochte stroom.	
Verantwoordelijke	Bart van Barneveld	
Middelen	€ 250,- per jaar	
KPI's	100% van het stroom van het kantoor.	

Maatregel: Vervangen halogeenspotjes door LED spotjes		
Actieplan	Actie 1: Inventariseren keuze LED lampen Actie 2: Beoordeling offerte LED verlichting Actie 3: Planning plaatsen LED spotjes vaststellen	24-10-2013 20-11-2013 Januari 2014
Reductie:	Ca. 90% op de totale CO2-uitstoot van de spotjes	
Verantwoordelijke	Robin Hobert (BFM Beheer)	
Middelen	€ 1355,-	
KPI's	De halogeenspotjes bij de receptie en in de toiletten worden vervangen door LED spotjes. Voor de overige verlichting zal nog een haalbaarheidsonderzoek gedaan moeten worden.	

2.4.2. Maatregelen projecten

Maatregel: 100% stroom inkopen met SMK keurmerk		
Actieplan	Actie 1: aanvraag offerte Actie 2: aanpassing huidige contract	11-10-2013 Januari 2014
Reductie:	Ca. 95% op de totale CO2-uitstoot van de ingekochte stroom.	
Verantwoordelijke	Bart van Barnveld	
Middelen	€ 550,- per jaar	
KPI's	100% van het stroom van de bouwprojecten.	

Maatregel: Inzet ECO Units gedurende wintermaanden		
Actieplan	Actie 1: Communiceren naar projectleiders en uitvoerders Actie 2: Presentatie BPI tijdens uitvoerdersvergadering Actie 3: Offerte aanvragen door uitvoering	04-11-2013 20-11-2013 N.t.b.
Reductie:	Ca. 50% van de totale CO2-uitstoot van de bouwunits gedurende de wintermaanden.	
Verantwoordelijke	Dennis van Veldhuizen	
Middelen	Geen	
KPI's	Energieverbruik op bouwplaats reduceren.	

Maatregel: Inzet energiezuinige aggregaten		
Actieplan	Actie 1: Inventariseren mogelijkheden aanbieder Actie 2: Mailing uitvoering en planuitwerking met info Actie 3: Offerte aanvragen voor projecten door uitvoering	7-10-2013 11-10-2013 N.t.b.
Reductie:	Ca. 35% op de totale CO ₂ -uitstoot van de aggregaten	
Verantwoordelijke	Dennis van Veldhuizen	
Middelen	Geen	
KPI's	Verlaging van brandstofgebruik en CO ₂ -uitstoot aggregaten.	

Maatregel: Vervangen traditionele werkverlichting door LED verlichting		
Actieplan	Actie 1: Inventariseren mogelijkheden LED werkverlichting Actie 2: Offerte aanvragen Actie 3: Gefaseerd invoeren LED werkverlichting	Januari 2014 Februari 2014 N.t.b.
Reductie:	Kwantitatieve indicatie CO ₂ reductie is afhankelijk van keuzes.	
Verantwoordelijke	Bart van Barneveld	
Middelen	Geen	
KPI's	Energieverbruik op bouwplaats reduceren.	

2.4.3. Maatregelen mobiliteit

Maatregel: 80% leaseauto's moet A of B label hebben in 2020		
Actieplan	Actie 1: Inventariseren mogelijkheden leasemaatschappij Actie 2: Beleidslijn bepalen Actie 3: Gefaseerd doorvoeren bij aanschaf nieuwe auto's	28-10-2013 05-11-2013 vanaf 2014
Reductie:	6% op de totale CO ₂ -uitstoot van de leaseauto's	
Verantwoordelijke	Bart van Barneveld	
Middelen	Geen	
KPI's	Verlaging van brandstofgebruik en CO ₂ -uitstoot.	

Maatregel: Medewerkers instrueren over het toepassen van "Het Nieuwe Rijden"		
Actieplan	Actie 1: Inventariseren inhoud het nieuwe rijden. Actie 2: Hand-out maken met weetjes en feiten. Actie 3: Het nieuwe rijden behandelen tijdens de Team/afdeling vergaderingen.	Dec. 2013 Dec. 2013 Jan. 2013
Reductie:	1% op de totale CO ₂ -uitstoot van de auto's	
Verantwoordelijke	Bart van Barneveld	
Middelen	€ 1500,- excl. de vrijstelling van personeel van arbeid	
KPI's	Verlaging van brandstofgebruik en bewustwording CO ₂ -uitstoot	

Maatregel: Oplaadpunt voor elektrische auto bij het kantoor		
Actieplan	Actie 1: Bekijken aanbod en inventariseren gebruik Actie 2: Keuze positie Actie 3: Offertes aanvragen Actie 4: Beoordeling offertes Actie 5: Overgaan tot aanschaf	10-10-2013 25-10-2013 01-11-2013 Januari 2014 Februari 2014
Reductie:	Deze maatregel zal in eerste instantie geen CO ₂ -reductie opleveren aangezien er nog geen elektrische auto's door Aan de Stegge Twello worden ingezet.	
Verantwoordelijke	Bart van Barneveld	
Middelen	Afhankelijk van offertes	
KPI's	1 oplaadpaal in eerste kwartaal 2014	

Om de reductiedoelstellingen te halen heeft Aan de Stegge Twello zogenaamde KPI's (kern prestatie-indicatoren) vastgesteld om voortgang te kunnen monitoren.

Elk jaar zal de werkelijke situatie worden getoetst met de verwachte situatie. Dit wordt gerapporteerd in de interne audit. Wanneer afwijkingen worden geconstateerd geeft die rapportage aan welke corrigerende maatregelen worden getroffen. Het management van Aan de Stegge Twello wordt te allen tijde op de hoogte gebracht van de rapportage.

3 BEHEERSING MIDDELS ENERGIEMEETPLAN

Belangrijk onderdeel van het CO₂ reductiebeleid van Aan de Stegge Twello is het energiemeetplan, als één van de eisen uit een energiemanagement-actieplan conform ISO 50001 (zie 3.B.2 Energiemanagement-actieplan). In dit energiemeetplan is vastgelegd hoe de doelstellingen die Aan de Stegge Twello heeft geformuleerd bewaakt worden, namelijk door de jaarlijkse vaststelling van de CO₂ footprint. Daarnaast houdt Aan de Stegge Twello via monitoring op KPI's de voortgang in maatregelen bij.

Voor de jaarlijkse vaststelling van de CO₂ footprint van Aan de Stegge Twello is eenduidigheid in het meten van de verschillende energiestromen belangrijk, hiervoor is onderstaand plan opgesteld. Weergegeven is wanneer energiefactoren gemeten worden, door wie en waar de informatie verkregen kan worden.

Energiefactor	Meetmoment	Wie	Hoe/Waar
Brandstofverbruik - Aggregaten - Apparaten en machines - Leasewagenpark - Zakelijke km's privé-auto	2x per jaar	BVB	- Aggregaten middels facturen - Apparaten en machines middels inschatting - Leasewagenpark middels leasecontract - Zakelijke km's middels urenregistratie
Gasverbruik - Kantoor	2x per jaar	BVB	Middels facturen energieleverancier
Elektriciteitsverbruik - Kantoor - Bouwlocaties	Minimaal 2x per jaar	BVB	Middels facturen energieleverancier(s) en slimme meters
Koelvloeistof - kantoor	2x per jaar	BVB	Middels facturen via gebouwbeheerder BFM

De bovenstaande informatie voor scope 1&2 wordt gedocumenteerd in de CO₂ footprint berekening van Aan de Stegge Twello welke voldoet aan ISO 14064-1 (**zie 3.A.1 Emissie inventaris**). In die emissie inventaris wordt apart beschreven hoe de berekening is gemaakt en hoe de input exact verkregen is. Hiermee wordt de juistheid en de herhaalbaarheid van de methode gewaarborgd.

4 INTEGRATIE MET KWALITEITSSYSTEEM

De wijze waarop wij ons CO₂ reductiebeleid uitvoeren is onderdeel is van het kwaliteitssysteem en wel op de volgende manier:

- Een paragraaf uit het kwaliteitshandboek waarin direct de link wordt gelegd met het CO₂ reductiebeleid (hoofdstuk 04-P05).
- Tijdens de jaarlijkse interne audit voor ISO 9001 is CO₂ reductie een onderdeel. De bevindingen worden vastgelegd in het interne audit verslag CO₂ reductiesysteem. Hiermee is het dus een onderdeel van het kwaliteitsmanagementsysteem.
- De resultaten worden teruggekoppeld naar de directie waardoor sturing ontstaat.

5 ROLOMSCHRIJVING CO₂ VERANTWOORDELIJKE

De verantwoordelijke voor het CO₂ reductiebeleid bij ons bedrijf is gekoppeld aan het managementteam. De operationele invulling is gekoppeld aan de functie van Bart van Barneveld en deze rapporteert aan Ben Mulder. Dit document beschrijft de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden die bij deze rol horen.

1. Energiestromen

- Verantwoordelijk voor een up-to-date overzicht van alle energiestromen.
- Taak om deze lijst te kwantificeren en bij te houden.
- Bevoegd om (deel)taken te delegeren in goed overleg met een management vertegenwoordiger.

2. Doelstellingen

- Verantwoordelijk voor het behalen van de CO₂-reductiedoelstellingen.
- Taak om bijbehorende taakstellingen uit te voeren.
- Bevoegd om (deel)taken te delegeren in goed overleg met een management vertegenwoordiger.

3. Ontwikkelingen

- Verantwoordelijk voor continu overzicht van ontwikkelingen in de sector/keten en de technologie die van invloed kan zijn op het bedrijf.
- Taak om brainstormsessies te organiseren om dit overzicht up-to-date te houden.
- Taak om ontwikkelingsprojecten op te zetten uitgroeiend naar sectorbrede CO₂ reductieprogramma's.
- Bevoegd om acties uit te zetten in goed overleg met een management vertegenwoordiger.

4. Externe belanghebbenden

- Verantwoordelijk voor continu overzicht van externe belanghebbenden.
- Taak om brainstormsessies te organiseren om dit overzicht up-to-date te houden.
- Taak om dialoogsessies te organiseren en resultaten te analyseren.
- Bevoegd om acties uit te zetten in goed overleg met een management vertegenwoordiger.

5. Implementatie

- Verantwoordelijk voor algemene kennis/bewustzijn CO₂-reductiebeleid bij alle medewerkers van Aan de Stegge Twello.
- Taak om het CO₂-reductie programma uit te voeren en te voorzien van continue verbetering.
- Bevoegd om taken te delegeren/acties uit te zetten in goed overleg met een management vertegenwoordiger.